

“TASDIQLAYMAN”

Toshkent tibbiyot akademiyasi
rektori

A.K.Shadmanov

**TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASINING
ODOB-AXLOQ QOIDALARI**

Toshkent-2021

Ushbu odob-axloq qoidalari Toshkent tibbiyot akademiyasi Ilmiy Kengashi tomonidan 2021 yil 21 aprelda 11-son bayon bilan tasdiqlangan.

Toshkent tibbiyot akademiyasida (keyingi o'rinlarda – TTA) sog'lom ma'naviy-ma'rifiy muhitni shakllantirish va qo'llab-quvvatlash yuzasidan ODOB-AXLOQ QOIDALARI O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, "Ta'lim to'g'risida"gi, "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi, "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida"gi Qonunlar, O'zbekiston Respublikasi Mehnat Kodeksi, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari va qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining oliy ta'lim tizimini takomillashtirishga yo'naltirilgan qarorlari, Sog'liqni saqlash va Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirliklarining normativ-huquqiy hujjatlari, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 1999 yil 14 iyunda 746-son bilan davlat ro'yxatidan o'tgan "Idoraviy mansubligi, mulkchilik va xo'jalik yuritish shakllaridan qat'i nazar, korxonalar, muassasa, tashkilot ichki mehnat tartibining namunaviy qoidalari", Oliy va o'rta maxsus ta'lim Vazirligining "Oliy ta'lim muassasasining Odob-axloq qoidalari to'g'risida"gi, "Oliy ta'lim muassasining namunaviy ichki tartib qoidalari to'g'risida"gi hamda Sog'liqni saqlash vazirligining 2016 yil 20 yanvardagi 34-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "Sog'liqni saqlash vazirligi tizimidagi barcha boshqaruv apparati, tibbiyot davolash-profilaktika hamda oliy va o'rta maxsus ta'lim muassasalari, tashkilot, korxonalar xodim va talabalarning tibbiy deontologiyasi va madaniyati to'g'risida"gi nizomlari, TTA Ustavi, TTA Ichki tartib qoidalariga muvofiq hamda umume'tirof etilgan ma'naviy va axloqiy tamoyillar asosida ishlab chiqilgan.

Mazkur Odob-axloq qoidalari mazmunida xususan Sog'liqni saqlash vazirligining 2016 yil 20 yanvardagi 34-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "Sog'liqni saqlash vazirligi tizimidagi barcha boshqaruv apparati, tibbiyot davolash-profilaktika hamda oliy va o'rta maxsus ta'lim muassasalari, tashkilot, korxonalar xodim va talabalarning tibbiy deontologiyasi va madaniyati to'g'risida"gi va Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining "Oliy ta'lim muassasasining Odob-axloq qoidalari" nisomlari asos qilib olindi.

Unda umumiy qoidalar, xodim va talabalarning odob-axloqiga oid qoidalar, pedagog xodimlar va talabalarning ta'lim-tarbiya jarayonidagi o'zaro munosabatlari, pedagog xodimlarning o'zaro munosabatlari, talabalarning o'zaro munosabatlari, pedagog va boshqa xodimlarning odob-axloqqa oid majburiyatlari, talabalarning odob-axloqqa oid majburiyatlari, pedagog va boshqa xodimlar va talabalarga man etiladigan qoidalar, rahbar, pedagog va boshqa xodimlar o'rtasidagi odob-axloqqa oid munosabatlar, rag'batlantirish va chora ko'rish tartibiga oid masalalar yoritib berilgan. Odob-axloq qoidalari universitetning pedagog va boshqa xodimlariga, talabalarga, shuningdek, malaka oshirish va qayta tayyorlash kursi tinglovchilariga mo'ljallangan.

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASINING ODOB-AXLOQ QOIDALARI

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Odob-axloq qoidalar (keyingi o'rinlarda- Qoidalar) bilan tartibga solinadigan munosabatlar.

Ushbu qoidalar O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni, "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 2021 yil 26 martdagi PQ-5040-sonli qarori, Sog'liqni saqlash vazirligining 2016 yil 20 yanvardagi 34-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "Sog'liqni saqlash vazirligi tizimidagi barcha boshqaruv apparati, tibbiyot davolash-profilaktika hamda oliy va o'rta maxsus ta'lim muassasalari, tashkilot, korxonalar xodim va talabalarning tibbiy deontologiyasi va madaniyati to'g'risida"gi nizomi va boshqa qonun hamda qonunosti hujjatlarga muvofiq ishlab chiqilgan bo'lib, Toshkent tibbiyot akademiyasi (keyingi o'rinlarda – TTA deb yuritiladi) pedagog va boshqa xodimlari, talabalari, klinik ordinatorlari, doktorantlari (keyingi o'rinlarda — xodim, talaba, klinik ordinator va doktorant) kasbiy odob-axloqining tamoyillari, normalari, ta'lim jarayoni va xizmatdagi xulq-atvorining asosiy qoidalari bilan bog'liq munosabatlarni tartibga soladi.

2. Qoidalarining maqsad va vazifalari.

Qoidalarining maqsadlari:

- xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarda umumiy madaniyatni rivojlantirish;

- TTA xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarining zamonaviy imidjini shakllantirish;

- xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarda TTA va uning qadriyatlariga hurmat ruhini shakllantirish;

- TTA odob-axloqi tushunchasini takomillashtirish va TTAda tashqi ko'rinish va xulq-atvoriga bo'lgan talablarga oid yagona yondashuvni ishlab chiqishdan iboratdir.

Qoidalarining vazifalari quyidagilardan iborat:

- huquqbuzarlik va jinoyatchilikning oldini olish, xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlar orasida odob-axloq qoidalarini buzish bilan bog'liq bo'lgan nomaqbul xatti-harakat, jumladan, zuravonlik, shafqatsizlik va hayosizlikni targ'ib va tashviq qilish, shuningdek, turli salbiy illatlar va milliy mentalitetimizga yot bo'lgan g'oya va qarashlar, ekstremizm, separatizm, fundamentalizm va "ommaviy madaniyat"ning ta'sir hamda xurujlaridan himoya qilish;

- mazkur nomaqbul xatti-harakatlar sodir etilishining sabab va shart- sharoitlarini aniqlash va ularni bartaraf etish;

- xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarni yuksak huquqiy ong, O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, qonunlari va boshqa normativ-huquqiy hujjatlariga qat'iy rioya qilish ruhida tarbiyalash;

- xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarda fuqarolarning huquqlari, erkinliklari va manfaatlarini doimo hurmat qilish va himoya qilish ko'nikmasini shakllantirish va yuksaltirish;

- xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarda vatanparvarlik, yuksak ma'naviy-axloqiy fazilatlarni shakllantirish va ularni milliy qadriyatlarimizga hurmat ruhida tarbiyalash;

- TTA da sog'lom ijtimoiy-psixologik muxitni shakllantirish va rivojlantirish;

- TTA xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarida tashqi ko'rinishga oid madaniyatni shakllantirish uchun sharoitlar yaratish;

- TTAning davlat va jamiyat hayotidagi hamda ta'lim tizimidagi nufuzi, obro-e'tiborini asrab-avaylash va yanada oshirish.

3. Qoidalarning amal kilish doirasi.

Ushbu Qoidalar TTAning barcha xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlariga nisbatan tatbiq etiladi.

2-bob. Qoidalarning printsiplari

4. TTA xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlari xulq-atvorining asosiy printsiplari.

Mazkur Qoidalar qonuniylik, fuqarolarning huquqlari, erkinliklar va qonuniy manfaatlarining ustuvorligi, vatanparvarlik, xizmat va o'qish burchiga sodiqlik, adolat, halollik va holislik, samaradorlik va tejamkorlik printsiplariga asoslanadi.

5. Qonuniylik printsiipi.

TTA xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlari O'zbekiston Respublikasi konunchiligiga so'zsiz rioya qiladilar hamda o'z xizmat va o'qish majburiyatlarini lavozim yo'riqnomalari, mehnat shartnomalari, ushbu Qoidalar, TTAning Ichki mehnat tartib qoidalari hamda ta'limga oid boshqa me'yoriy hujjatlarga muvofiq bajaradilar.

6. Fuqarolarning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarining ustuvorligi printsiipi.

Fuqarolarning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlari TTAning oliy qadriyati deb hisoblanadi. TTA xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlari fuqarolarning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlari buzilishiga yo'l qo'ymaydilar hamda bunday buzilishlar ro'y bergan hollarda ularni tiklashga ko'maklashadilar.

7. Vatanparvarlik, xizmat va o'qish burchiga sodiqlik printsiipi.

TTA xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlari o'z o'qish va xizmat faoliyatlarini ma'naviy-axloqiy qadriyatlar, Vatanga sadoqat, xizmat va o'qish burchiga sodiqlik asosida jamiyatning TTAgaga bo'lgan talabi va ishonchini ifodalagan holda amalga oshiradilar. Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlar o'z o'qish va xizmat

burchlarini o'zaro hayrixohlik, o'z manfaatlari va mafkuraviy qarashlaridan qat'iy nazar lozim darajada bajaradilar.

8. Adolat, halollik va xolislik printsi.

TTAning xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlari o'z xizmat va o'qish faoliyatlarini amalga oshirishda adolatli, halol va xolis bo'lishlari hamda TTA, unga tegishli bo'lgan saytlar va ijtimoiy tarmoklarga murojaat qilgan barcha yuridik va jismoniy shaxslarga nisbatan ushbu printsiptalablari asosida munosabatda bo'lishlari shart.

9. Samaradorlik va tejamkorlik printsi.

TTA xodim, talaba va doktorantlari o'z faoliyati samaradorligini innovatsion texnologiyalarni tatbiq etish va boshqa yo'llar bilan doimiy ravishda oshirib boradilar.

TTA xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlari, o'z navbatida TTAning mulkiga, o'zining va boshqa shaxslarning vaqtiga mas'uliyat va ehtiyotkorlik bilan yondashadilar.

3-bob. Korruptsiyaga qarshi kurashish

10. Korruptsiyaning har qanday shakl va ko'rinishini qabul qilmaslik.

TTA xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlari korruptsiyaning har qanday shakli va ko'rinishini qabul qilmaydilar va uning biror-bir tarzda namoyon bo'lishiga qarshi hamjixatlikda qonuniy choralarni ko'radilar.

Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlar korruptsiyaga qarshi kurashishlari va uning profilaktikasiga faol ko'maklashishlari, shuningdek, TTAning Korruptsiyaga qarshi kurashish dasturi talablarini so'zsiz bajarishlari, o'z faoliyatlarini oshkora va adolatli amalga oshirishlari, yuqori axloqiy qadriyatlar va printsiplarga sodiq qolgan holda qonun ustuvorligiga qat'iy rioya etishlari shart.

4-bob. Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlar muomalasi va kiyinishiga oid talablar

11. TTAda kiyinish va tashqi ko'rinishga oid qoidalar

TTA xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlari dunyo miqyosida qabul qilingan xizmat protokoli qoidalariga muvofiq, jamiyatning boshqa vakillari uchun ibrat namunasini ko'rsatgan holda o'z o'qish va kasbiga mos bo'lgan jiddiy, ishchan va didli, ziyoli shaxs qiyofasini shakllantiradigan korporativ kiyinish uslubi talablariga amal qilib, zamonaviy kiyimda bo'lishlari lozim.

Tanaga bodiad uslubida turli suratlar chizdirish, tatuaj va pirsinglar tushirish odob-axloq qoidalariga zid hisoblanadi.

TTA xodimi, talabasi, klinik ordinatori va doktoranti bo'lgan xotin-qizlarga quyidagi holda muassasa hududiga kelish va unda yurish taqiqlanadi:

odamlar diqqatini tortadigan, hususan, tanani shaffof ko'rsatib turadigan, yelka, ko'krak, qorin va tizzadan yuqori qismlari ochiq qoladigan hamda haddan ziyod tor kiyimlarda;

- bezak sifatida ma'naviy-axloqiy tarbiyaga mos kelmaydigan yozuvlar, turli reklama ma'lumotlari, davlat ramzlari, zo'ravonlik, fahsh elementlarini targ'ib qiluvchi rasmlar va yozuvlar aks etgan, rusum sifatida "yirtilgan", "titilgan" kiyimlarda:

- g'ayrioddiy soch turmaklari, ortiqcha bo'yangan, past saviyali "ommaviy madaniyat" belgilarini o'zida namoyish etgan holda;

- sport kiyimlari, kalta shim va sport poyabzallarida (jismoniy tarbiya darslari va darsdan so'ng talabalar turar joyi binosi, sport maydonchalari va ommaviy hasharlardan tashqari);

- turli din va konfessiya, submadaniyatlarga mansub bo'lgan libosda (burka, hijob, niqob, apostolnik, klobuk, xaytsin va boshqlar);

- ortiqcha pardozi (makiyaj) qilishga, tirnoq ustirilgan holda;

- quloqchinlar, quloq va barmoqlardan tashqari tananing turli qismlariga turli zirak yoki metall buyumlar taqqan holda;

-tananing ko'rinib turadigan qismida pirsing yoki tatuirovkada.

TTA xodimi, talabasi, klinik ordinatori va doktoranti bo'lgan xotin-qizlarning:

- ustki kiyimning turlari - bichimi ortiqcha bezaklardan holi, klassik shakldagi kostyum, yubka, bluzka va ko'ylakdan iborat bo'lishi;

- kostyum, yubka va ko'ylaklar va bluzkada bo'lishi;

- yubkaning uzunligi tizzadan past bo'lishi;

- sochlari orasta yig'ilgan, o'rilgan yoki turmaklangan, ortiqcha aksessuarlardan holi bo'lishi;

- aksessuarlari (sumka, ko'zoynak va bezaklar) ham korporativ uslubga mos holda tanlanishi, ortiqcha bezaklardan holi bo'lishi, zargarlik taqinchoqlari (zirak, uzuk, munchoq va boshqalar) ko'zga yaqqol tashlanmaydigan, nozik, nafis va sipo shaklda did bilan taqilishi lozim.

Talaba-qizlar TTAg:

- bluzkalarda, tizzani yopib turadigan yubka yoki odmi kostyum va poyabzalda kelishlari lozim, shuningdek, o'zlari bilan zaruriy o'quv vositalarini olib kelishlari shart.

TTA xodimi, talabasi, klinik ordinatori va doktoranti bo'lgan erkalariga quyidagi holda muassasa hududiga kelish va unda yurish taqiqlanadi:

- bichimi tor, yaltiroq, badanga yopishib turadigan hamda ma'naviy-axloqiy tarbiyaga mos kelmaydigan yozuvlar, turli reklama ma'lumotlari, davlat ramzlari, zo'ravonlik, fahsh elementlarini targ'ib qiluvchi rasmlar va yozuvlar aks etgan, rusum sifatida "yirtilgan", "titilgan" kiyimlarda yurish:

- TTA hududida sport kiyimlari, kalta shim va sport poyabzallarida yurish (jismoniy tarbiya darslari va darsdan so'ng talabalar turar joyi binosi, sport maydonchalari va ommaviy hasharlardan tashqari);

- soch-soqollarni o'stirib yurish;

- bo'yin taqinchoqlari yoki turli metall buyumlarini taqish yoki osib yurish.

TTA xodimi, talabasi, klinik ordinatori va doktoranti bo'lgan erkaklar muassasa hududiga ko'ylak, galstuk, bichimi klassik uslubdagi shim yoki odmi kastyum va poyabzalda kelishlari lozim.

Erkak talabalar o'zlari bilan zaruriy o'quv vositalarini olib kelishlari shart. Bunda talabaga mos ruchka, qalam, kitob, daftarlar solib yurish mumkin bo'lgan, rangi ustki kiyimiga yarashimli rangdagi sumka-portfellar tutishlari kerak.

Talabalar o'quv vosita va anjomlarini ro'zg'or, bozor-o'char uchun mo'ljallangan paket-xaltalarda olib yurmasliklari lozim.

Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarning oq xalati va shunga monand bosh kiyimi toza, tekis, tizzadan pastda turishi, yengi uzun (faslga qarab), klassik uslubda, chet el va turli hil firma yorliqlaridan holi bo'lishi kerak.

Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarning auditoriya va xizmat xonalarida ustki kiyim (plash, palto, kurtka kabilar)da yurishlari ta'qiqlanadi.

Xodimlar, talabalar, klinik ordinatorlar va doktorantlarning tashqi qiyofasi va kiyimlari ozoda, pokiza bo'lishi lozim.

12. Majlis va yig'inlarda ishtirok etish.

TTA xodim talaba va doktorantlari turli tadbirlardagi (majlislar, tantanali yig'ilishlar, uchrashuvlar, bayramlar) ishtiroki jarayonida so'zga chiquvchilarga nisbatan hurmat bilan munosabatda bo'lishlari, tadbir davomida tinchlik va osoyishtalikni saqlashlari shart bo'lib, raislik qiluvchi va moderatorning ruxsatisiz lo'qma tashlash va so'zga chiqish mumkin emas. Zarurat tug'ilganda nutqlar o'rtasida majlislar zalidan chiqib-kirish mumkin.

13. Binolarda yurish-turish qoidalariga amal qilish.

Binolarga kirish va chiqish joylarida, shuningdek, yo'laklarda talabalar xodimlarni, erkaklar ayollarni, yoshlar esa kattalarni o'zlaridan oldin o'tkazib yuborishlari lozim.

TTA binolariga kirayotgan har bir shaxs binolarga kirib-chiqishni nazorat qilish uchun tayinlangan mas'ul shaxs yoki navbatchiga o'z shaxsini tasdiqlovchi hujjatni (xizmat yoki talabalik guvohnomasi, pasport va h-k.) ochiq holda ko'rsatishlari yoki maxsus berilgan ID-karta orqali turniketlardan yohud FINGERPRINT moslamalari orqali barmoq izlarini skaner tekshiruvidan o'tishlari shart.

Xodim, talaba va doktorantlar TTA hududida yo'lning o'ng tomonidan yurishlari, shuningdek, yo'lak va hollarda mobil aloqa vositalari orqali baland ovozda gaplashmasliklari lozim.

Bir-birlariga duch kelganda salomlashishlari, bunda: talabalar xodimlarga, yoshlar kattalarga birinchi bo'lib salom berishlari tavsiya etiladi.

14. Xodim, talaba va doktorantlarning rasmiy muloqot me'yorlari.

TTA xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlari tashkilot va muassasalar, ommaviy axborot vositalari hamda fuqarolar bilan o'zaro munosabatga kirishganda quyidagi rasmiy muloqot me'yor va qoidalariga amal qilishlari kerak:

- o'z harakatlarini TTA manfaatlarini ko'zlab amalga oshirish, uning imidjini saqlash va oshirish, TTA, uning xodimlari, talabalari va doktorantlari nomi va

manfaatlariga ziyon yetkazadigan harakatlarni amalga oshirmaslik, shuningdek, ular bilan muloqot qilganda hamda ijtimoiy tarmoqlardagi yozishmalarida o'zlarining namunali xulq-atvori bilan TTA haqida yuksak ijobiy taassurot uyg'otish;

- TTA, uning xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlari haqida haqiqatga to'g'ri kelmaydigan yoki noto'g'ri talqin qilingan, noto'g'ri talqin qilish uchun imkon beradigan ma'lumotlarni (ig'vo, g'iybat va bo'htonlar) tarqatmaslik, bunday ma'lumotlar tarqalishiga yo'l qo'ymaslik, shuningdek, jamoat oldida va ijtimoiy tarmoqlarda bu mavzuda chiqishlar qilmaslik;

- xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarning roziligisiz ularning shaxsiy hayotiga oid ma'lumotlarni oshkor qilmaslik;

- xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlar haqida ularning kasbiy va o'quv faoliyatiga oid bo'lmagan ma'lumotlarni aniqlashtirmaslik;

- xizmat axborotlarini taqdim etish qoidalariga amal qilish, so'ralgan axborotni yetarlilik (haddan tashqari qisqa shu bilan birga o'ta keragidan ortiq) va ishonchlilik (qayta tekshirishni talab qilmaydigan) talablariga muvofiq holda taqdim etish;

- o'z xizmat vazifalarini bajarish jarayonida olingan ma'lumotlardan maqsadga muvofiq bo'lmagan tarzda foydalanmaslik, shuningdek, ularni TTA rahbariyati ruxsatisiz tarqatmaslik;

- xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarning ta'lim jarayonidagi faoliyati va kasbiy harakatlarini asossiz tanqid qilmaslik, jamoat oldida chiqishlar, shuningdek, ommaviy axborot vositalari va turli hil ijtimoiy tarmoqlarda davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari va TTA faoliyati, uning xodimlari harakatlarini haqiqatga to'g'ri kelmaydigan, asossiz va aniq dalillarga asoslanmagan holda muhokama qilmaslik va ular haqida baho berib, fikr-mulohazalar bildirmaslik.

15. Ish va o'qish vaqtiga rioya qilish.

Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlar dars mashg'ulotlari va ishga o'z vaqtida kelishlari, mehnat hamda o'qish intizomiga rioya qilishlari shart.

16. TTAda g'ayriaxloqiy va nojuya xatti- harakatlarni sodir etishga yo'l qo'yilmasligi.

Talaba, klinik ordinator va doktorantning o'qishiga, xodimning esa TTAda mehnat faoliyatini yuritishiga to'sqinlik qiladigan quyidagi g'ayriaxloqiy va nojuya xatti-harakatlarni sodir etishi qat'iy qat'iy taqiqlanadi:

- har qanday huquqbuzarlik yoki jinoyat sodir etish, jumladan, tuhmat qilish, haqoratlash;

- giyoxvand moddalar, psixotrop vositalar va ularning analoglari, alkogol va tamaki mahsulotlarini iste'mol qilish va tarqatish;

- tinchlik yoki osoyishtalikka qarshi tajovuz qilish, janjallashish, qimor va tavakkalchilikka asoslangan boshqa o'yinlar o'ynash;

- TTAda moddiy (моддий техника, китоблар, жихозлар, асбоб-ускуналар, дов-царахлар va uning obrusiga salbiy ta'sir etuvchi ma'naviy zarar yetkazish;

- xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarga jismoniy, ma'naviy yoki moddiy zarar yetkazish;

- TTA atrof-muhitini har qanday ko'rinishda ifloslantirish;

- TTA binolari va hovlisida, shuningdek, TTA binolariga tutash hududda spirtli ichimliklar ichish va tamaki yohud boshqa turdagi mahsulotlarni chekish hamda mast holda bo'lish, tashqi ko'rinishga va belgilangan etiket qoidalariga zid ravishda sochlari o'sgan, to'zg'igan, soqoli olinmagan va kiyinish talabiga rioya qilmagan holda kelish;

- TTAga tegishli kompyuterlarda muassasaga tegishli bo'lmagan ma'lumotlarni, shuningdek, turli kinofilmlar, noqonuniy ma'lumotlar, behayo surat va filmlar, milliy, irqiy, etnik, diniy adovatni targ'ib qiluvchi, ekstremistik, separatistik va fundamentalistik kayfiyatdagi har qanday materiallarni tayyorlash, ko'rish, saqlash, tarqatish va ularga da'vat etish;

- o'quv mashg'ulotlari, ish jarayonlari hamda xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarning osoyishtaligiga halaqit beradigan xatti-harakatlar sodir etish (radiouzatgich, televizor, multimedia va ovoz chiqaruvchi moslamalardan maqsadsiz foydalanish);

- umumbashariy va milliy qadriyatlarga hos bo'lmagan yoki TTA va uning xodimlari nufuziga putur yetkazadigan materiallarni Internet tarmog'i va boshqa ijtimoiy tarmoqlarga joylashtirish yoki ulardan turli nomuvofiq maqsadlarda foydalanish.

Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlar tomonidan TTAning obro'si, qadr-qimmati va nufuzini tushiradigan, ta'lim jarayonining ma'naviy buzilishiga olib keladigan agressiya, odamlarning sha'ni va qadr-qimmatini kamsitadigan, zo'rlash va vaxshiylik, vandalizm, millatlararo nizo qo'zg'atadigan, diniy yo'nalishdagi, terrorism, ekstremizm, va fundamentalizm, shuningdek, behayo va ishqiy saxnalarni namoyon qiladigan fotosuratlar, video va audioyozuvlardan foydalanish va ularning tarqalishiga yo'l qo'yilmaydi.

Shuningdek, davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari va TTA faoliyati, uning xodimlari, talabalari, klinik ordinatorlari hamda va doktorantlari sha'ni va qadr qimmati hamda obrusiga salbiy ta'sir qiluvchi haqiqatga to'g'ri kelmaydigan, asossiz va tekshirilgan dalillarga asoslanmagan turli xil ko'rinishdagi ma'lumot, fikr, mulohaza va munosabatlarni Internet, ijtimoiy tarmoqlar, shuningdek, boshqa ommaviy axborot manbalarida, tarqatuvchilarda, tashuvchilarda paydo bo'lishi (oshkor etilishi) hamda shunday ma'lumotlarga ijobiy munosabat bildirish ("layk" bosish, repost qilish) mazkur talaba, klinik ordinator va doktorantning o'qishiga, xodimning esa TTAda mehnat faoliyatini yuritishiga to'sqinlik qiladigan g'ayri axloqiy va nojuya xatti-harakat hisoblanadi.

5-bob. TTA rahbariyatining odob-axloqqa oid majburiyatlari va kasbiyfaoliyatda manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymaslikka oid tartiblar

17. Rahbarning majburiyatlari

Rahbariyat hamda tarkibiy bo'linma rahbarlari (keyingi o'rinlarda - Rahbar) o'ziga bo'ysunuvchi hodimlarga nisbatan yuqori professionallik, holislik, soflik va adolatda o'rnatilgan bo'lishi, TTA yohud uning tarkibiy bo'linmasida ijobiy, ma'naviy-psixologik muhit shakllanishiga ko'maklashishi lozim. Rahbar bo'ysunuvchi xodimlardan ularning xizmat vazifalari doirasidan chiquvchi topshiriqlarni bajarishini talab qilmasligi, shuningdek, qonunga xilof xatti-harakatlarni sodir etishga undamasligi kerak.

Rahbar o'z faoliyatida:

- kadrlarni qarindoshlik, hamshaharlik yoki shaxsiy sadoqat belgilari bo'yicha tanlash va joy-joyiga qo'yish va mehnat munosabatlarida kamsitish holatlariga yo'l qo'ymasligi;
- guruhbozlik, mahalliychilik, favoritizmga, shuningdek, o'z xizmat vazifalarini bajarish jarayonida boshqa salbiy omillarning kelib chiqishiga yo'l qo'ymasligi;
- qo'pollik qilmasligi, odamlarning sha'ni va qadr-qimmatini kamsitmasligi, ularga psixologik va jismoniy ta'sir ko'rsatmasligi;
- manfaatlar to'qnashuvining oldini olish va ularni tartibga solish yuzasidan o'z vaqtida chora-tadbirlar ko'rishi;
- korrupsiyaning oldini olish choralarini ko'rishi;
- xodimlarning kasbiy va intellektual jihatdan rivojlanishlari uchun qulay ish joyi, zamonaviy kompyuterlar, internet tarmog'i, kutubxona fondi va axborot resurslaridan erkin foydalanishlari, hordik chiqarishlari, dam olishlari, jismonan chiniqishlari uchun barcha sharoitlarni ichki imkoniyatlardan kelib chiqib yaratib berishi;
- xodimlar faoliyatini samarali tashkil etib, o'ziga ishonib topshirilgan mulkka va moliyaviy mablag'larga ehtiyotkorlik va tejamkorlik bilan munosabatda bo'lishi shart.

Rahbar qo'l ostidagi xodimlarning mehnat intizomiga rioya qilishlarini talab qilishi va uni ta'minlashga mas'uldir.

6-bob. Xodim, talaba, klinik ordinatorlari va doktorantlarning o'zaro munosabatlariga oid talablar

18. Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarning o'zaro munosabatlari

Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarning o'zaro munosabatlari milliy qadriyat va an'analar, yagona jamoaviy muhit, o'zaro hurmat va e'tibor, do'stlik, hamjixatlik, halollik va adolat tamoyillariga asoslanishi lozim.

TTA xodimi, talabasi, klinik ordinatori va doktoranti bo'lgan erkaklar TTA xodimi, talabasi, klinik ordinatori va doktoranti bo'lgan xotin-qizlarga nisbatan hurmat-ehtirom bilan munosabatda bo'lishlari shart.

Xodim, talaba, klinik ordinatorlari va doktorantlarning o'zaro munosabatlarida inson qadr- qimmatiga hurmatsizlik, shaxsiyatni kamsitish, o'zganing intellektual mulkini o'zlashtirib olish, qo'pollik, behayo so'zlar ishlatish, mushtlashish kat'iyan man etiladi.

Pedagog xodimlar tomonidan talaba va klinik ordinatorlariga nisbatan o'quv va tarbiya jarayonidagi yuqori talabchanlik ularning shaxsini hurmat qilish bilan birgalikda amalga oshirilishi kerak.

19. Pedagog xodim va talabalarning auditoriyadagi va undan tashqaridagi o'zaro munosabatlari

Pedagog xodim auditoriyaga kirganida, barcha talabalar o'rinlaridan turib xurmatlarini bildirgan holda kutib olishlari, so'ngra pedagog xodim salomlashib, o'tirishga ruxsat bergach, o'z joylarini egallashlari kerak. Pedagog xodim darsini

tugatib, auditoriyadan chiqib ketayotganda ham talabalar o'rinlaridan turib, kuzatib qo'yishlari lozim.

Pedagog xodimlar o'quv jarayoni va boshqa holatlarda ham talabalar, klinik ordinatorlar va doktorantlarning shaxsini hurmat qilishi, ular bilan munosabatda ochiqlik va hayrixohlik tamoyillariga amal qilish, talabalar yoki klinik ordinatorlarga ta'lim berish jarayonida o'z vazifalarini beg'araz amalga oshirishi, talabaga munosabatda ularni kamsitish, qo'pol so'z ishlatish, o'zini yuqori tutish va tanish-bilishchilik kabi yondashuv shakllarini mutlaqo qo'llamaslik, ularga nisbatan doimo hakkoniy munosabatda va xolis bo'lishlari shart.

Pedagog xodimlar talabalar yoki klinik ordinatorlarga ularni qiziqtirgan fan yoki o'quv kursiga oid masalalar yuzasidan dars jarayonidan tashqari vaqtlarda bergan savollariga ham axloq me'yorlariga amal qilgan holda javob qaytarishlari va ularni fanga bo'lgan qiziqish va ishtiyoqlarini oshirish choralarini ko'rishlari zarur.

20. Akademik ta'qib va tazyiqqa yo'l qo'yilmasligi.

TTA hayotida rahbariyat yoki pedagog xodim tomonidan talabalar, klinik ordinatorlar va doktorantlarni ularning roziligisiz muayyan ishlarga jalb etganlik, haq to'lamasdan ularning mehnat kuchidan foydalanish (TTA va unga biriktirilgan boshqa hududda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti yoki Vazirlar Mahkamasining tegishli qarori bilan xavfsizlik standartlariga kat'iy rioya kilingan holda ixtiyoriy shanbalik va boshqa turdagi tadbirlar tashkil etilgan hollar bundan mustasno) maqsadida ularga murojaat etilganida, talabalar tomonidan bunday so'rovga rad javobining berilishi pedagog xodim tomonidan kelgusida ularga dars mashg'ulotida past baho qo'yish yoki boshqa turdagi tazyiq va ta'qib (academic harassment) qilish bilan bog'liq munosabat ko'rsatilishiga imkon bermaydi va bunday ta'qib qattiq qoralanadi.

21. Uyali aloqa vositalaridan foydalanish.

TTA hududiga kirib kelishda har bir ta'lim oluvchi, xodim, keluvchi va boshqa shaxslar o'z telefoni abonentining chaqiruv ovozini to'liq o'chirib qo'yishi (telefonni "ovozsiz" rejimga o'tkazishi) shart.

Xodim, keluvchi va boshqa shaxslar TTA hududida o'z telefoni abonentini vibratsiya rejimiga o'tkazishlari mumkin.

TTAda o'tkaziladigan o'quv mashg'ulotlari va tadbirlar (saflanish, tarbiyaviy soatlar, bayram, sport tadbirlari va shu kabilar) boshlanishidan oldin ta'lim oluvchilar:

- telefonini o'chirib qo'yishi;
- telefonini portfeli, sumkasi va shu kabilarga solib qo'yishi shart.

Ta'lim oluvchilarga quyidagilar qat'iy taqiqlanadi:

- a) telefonini bo'yniga osib olish;
- b) telefon akkumulyatorini zaryadlash uchun TTA elektr tarmoqlariga ulash;
- d) telefoni yordamida:
 - atrofda qilargalarga zo'ravonlik, shafqatsizlik, pornografiyani targ'ib qiluvchi video va suratlarini namoyish qilish;

TTAning nufuziga, shu jumladan zo'ravonlik va vandalizm holatlarini suratga olish va keyinchalik ularni atrofda qilargalarga namoyish etish yo'li bilan zarar yetkazish;

- e) o'quv mashg'ulotlari vaqtida:

- telefon orqali so'zlashish hamda SMS (MMS) va boshqa turdagi xabarlarni jo'natish;

- telefonni stol ustiga qo'yish;

- musiqa, shu jumladan naushniklar orqali tinglash;

- telefonda o'yinlar bilan shug'ullanish, tasvir (matn, rasm, videoyozuv va fotosuratlar) ko'rish, diktofon, kalendar, bloknot, yon daftarcha kabilar sifatida foydalanish;

- suratga olish va video tasvirga tushirish (mashg'ulotni o'tuvchi pedagog ruxsati berilgan hollar bundan mustasno);

- telefon (GPRS, Bluetooth, Internet va shu kabilar) orqali boshqa xizmatlardan foydalanish.

TTAda ta'lim oluvchilarga mashg'ulotlar va tadbirlar oralig'ida faqat asosli va kechiktirib bo'lmaydigan zarur holatlarda ota-onasi (ularning o'rnini bosuvchilar), yaqin qarindoshlari, ta'lim muassasalarining rahbarlari yoki xodimlari bilan zudlik bilan bog'lanish maqsadida telefonlardan foydalanishga (qo'ng'iroq qilishga, SMS, MMS, GPRS jo'natishga, Bluetooth, Internet va shu kabilar xizmatidan foydalanishga) ruxsat etiladi.

Mashg'ulotlar va turli tadbirlar oralig'ida telefon orqali so'zlashish uchun xonadan yo'lakka yoki fõega chiqish, past ovozda va qisqa muloqot qilish zarur.

Favqulodda vaziyatlar vujudga kelgan taqdirda TTAda telefondan foydalanish cheklanmaydi.

TTAning professor-o'qituvchilari va boshqa xodimlari:

- o'quv mashg'ulotlari vaqtida telefondan foydalanish huquqiga ega emas;

- darsdan tashqari vaqtda ta'lim oluvchilar ishtirokida telefondan foydalanishni imkoni boricha cheklashlari shart.

Dars mashg'ulotlari vaqtida uyali aloqa vositalaridan foydalanish barcha uchun qat'iy qat'iy taqiqlanadi. Uyali aloqa vositalaridan foydalanishga zarur va uzrli holatlarda pedagog xodimning ruxsati bilangina ruxsat etilishi mumkin.

22. Dars mashg'ulotida ishtirok etish.

Talabalar, klinik ordinatorlar va doktorantlarning darsga kech qolib kelishlariga yo'l qo'yilmaydi. Lekin uzrli sababga ko'ra darsga kech qolgan talaba uzr so'rab, pedagog xodimning ijozati bilan auditoriyaga kirib o'z joyini egallashi mumkin.

Pedagog xodim dars mashg'ulotlariga o'zining nojuya harakatlari bilan halaqit berayotgan talabani yuzaga kelgan vaziyat haqida fakultet decanini (u o'z o'rnida bo'lmaganda dekan o'rinbosari yoki guruh tuyorini) xabardor qilgan holda darsdan chetlatishi mumkin.

23. Dars mashg'ulotidan tashqari vaqtda muloqot qilish.

Talaba, klinik ordinator va doktorant uchun pedagog xodim bilan dars mashg'ulotlaridan tashqari vaqtda muloqot qilish zarurati bo'lsa, u holda muloqot:

- maslahat soatlari, mustaqil ish yoki uzaro kelishuv bo'yicha belgilangan vaqtda amalga oshirilishi mumkin;

- talaba, klinik ordinator va doktorant o'zi muloqot qilmoqchi bo'lgan pedagog xodimning lavozimi, ismi, otasining ismi va familiyasini bilishi maqsadga muvofiq.

Asoslangan jiddiy sabablar (qupollik, tamagirlik, dars sifatining pastligi, pedagog xodimning aybi bilan mashg'ulotlar o'tkazilishidagi muntazam uzilish hollarini isbotlovchi dalillar va boshqalar) hamda guruh (kurs)ning yakdil fikri mavjud bo'lgan holatlarda talabalar pedagog xodimni almashtirish haqida iltimos bilan fakultet dekaniga murojaat qilishlari mumkin.

24. Subordinatsiya

Rahbar xodimlarga xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlar tomonidan biron-bir masala yuzasidan vujudga kelgan holatlar bo'yicha murojaat qilinishi muayyan tartib (subordinatsiya tamoyili), ya'ni munosabat bildirishdagi rahbariyat bo'g'inlariga bosqichma-bosqich chiqish asosida tashkil etiladi. TTA rektoriga talabalarning to'g'ridan-to'g'ri murojaat qilish holatlari bundan mustasno.

25. Tashabbus va faollik

Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarning oliy ta'lim muassasasida ma'naviy-axloqiy muhitni yanada yaxshilash, ta'lim sifatini oshirish, innovatsion g'oyalardan samarali foydalanish, turli hil manfaatli tadbirlar uyushtirish bo'yicha tashabbus va g'oyalari rag'batlantiriladi.

7-bob. Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarning odob-axloqqa oid majburiyatlari

26. Odob-axloqqa oid majburiyatlar.

TTAga o'qishga, ishga kirayotgan shaxslar mazkur Qoidalar bilan yozma ravishda (imzo chektirib) tanishtiriladilar.

Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlar:

- qonun hujjatlari va mazkur Qoidalar talablariga rioya etishga;
- doimo yuksaklikka intilish, halollik va adolat bilan hayot kechirish kabi olijanob fazilatlarni chuqur anglashga;
- odob-axloqqa oid milliy an'analarimiz, urf-odat va kadriyatlarimizni hurmat qilishga;
- o'z ustilarida doimiy ravishda ishlash va qabul qilinayotgan qonun hujjatlarini muntazam ravishda o'rganib borishga;
- o'z vazifalarini vijdonan, professional darajada amalga oshirishga; oliy ta'lim muassasasi obro'-e'tibori va nufuziga dog' tushiradigan har qanday harakatlarni sodir etishdan o'zini tiyishga;
- intellektual mulk huquqlari va ilmiy odob-axloq qoidalariga qat'iy rioya qilish;
- TTA to'g'risidagi axborotlardan uning manfaatlari va obro'siga ziyon yetkazish maqsadida foydalanmaslikka;
- TTA mulkiga ehtiyotkorlik bilan munosabatda bo'lish (ko'char va ko'chmas mulk, o'simlik va xayvonot dunyosiga va b.), shu jumladan, xizmat vazifasini bajarish uchun berilgan moddiy texnika vositalaridan to'g'ri va tejamkorona foydalanishga;
- TTA elektr energiyasi va suvini tejamkorona ishlatishga; biron-bir nohush voqea yoki xodisa ro'y bersa, u haqda zudlik bilan TTA rahbariyatiga habar berishga;

- belgilangan cheklovlar va ta'qiqlarga rioya qilish, o'z vazifalarini og'ishmay bajarishga, xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlarning shaxsiy va oilaviy muammolarini muhokama qilmaslikka, hech bir shaxs haqida jinsi, irqi, millati, tili, diniy e'tiqodi, ijtimoiy kelib chiqishi va lavozimi haqida hamda boshqa hususiyatlaridan qat'i nazar noto'g'ri fikr yuritmaslikka va uni kamsitmaslikka;

- xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlar, shuningdek, boshqa shaxslar haqida turli ig'vo, fitna, g'iybat va bo'xtonlar uyushtirmaslikka va tarqatmaslikka;

- TTA obrusi yoki nufuziga putur yetkazadigan nizoli vaziyatlarga yo'l qo'ymaslikka;

- xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantning mehnat va o'quv jarayonidagi sa'y-harakatlariga kasddan ziyon yetkazmaslikka;

- davlat organlari va mansabdor shaxslarning, shuningdek, TTA rahbariyatining o'z vakolatlari doirasida qabul qilgan (bergan) qarorlarini (topshiriqlarini) o'z vaqtida va sifatli bajarishga;

- shaxsiy foydasi hamda o'zgalar manfaatini ko'zlab o'z mavqeini suiste'mol qilmaslikka;

- haqiqatni gapirishga, rahbarlar va boshqa xodimlarni chalg'itmaslikka;

- mutasaddi xodimlarning ruxsatisiz turli reklama vositalarini o'rnatmaslikka;

- kasbiy faoliyati davomida o'zlariga ma'lum bo'lgan, ularning oshkor etilganligi uchun qonun hujjatlarida belgilangan tartibda javob beriladigan axborotning saqlanishi va maxfiyligini ta'minlash yuzasidan barcha choralarni ko'rishga;

- sog'lom turmush tarzini yuritish va atrofdagilarning sog'lig'ini saqlashga g'amxo'rlik qilish, estetik va ekologik madaniyatning oshishiga ko'maklashishga;

- tanqidiy mulohazalarni bildirishga va obektiv qaror qabul qilishga, o'z xato va kamchiliklarini anglash va bartaraf etishga;

- moddiy jihatdan yaxshi ta'minlanganligi turli yo'llar bilan ataylab maqtanmaslikka;

- Axborot resurs markazi xodimlari bilan xushmuomala bo'lishga, kitoblar va jixozlarga ehtiyotkorona munosabatda bo'lishga, u yerda uyali aloqa vositalarini o'chirib qo'yish yoki ovozsiz rejimga qo'yishga, baland ovozda so'zlashmaslik va atrofdagilarga xalaqit bermaslikka, oziq-ovqat iste'mol qilmaslik, qog'oz, saqich va boshqa chiqindilarni qoldirib ketmaslikka, kitoblarni olish va topshirish tartib-qoidalariga rioya qilishga;

- sport majmuasiga sport kiyimi va poyabzalida kirishga;

- sport inventarlariga nisbatan ehtiyotkorona munosabatda bo'lishga;

- mashg'ulotlardan keyin sport inventarlarini belgilangan joylarga qayta topshirishga;

- sport majmuasining belgilangan tartib-qoidalariga rioya qilishga;

- TTA auditoriyalari, binolari va binolarga tutashgan hududda tozalikni saqlashga;

- hududni ifloslantirmaslik, chiqindilarni joylarda qo'yilgan maxsus qutilarga tashlashga;

- shaxsiy avtomobilni ta'qiqlangan joyda qoldirmaslik, yo'l harakati qoidalarini buzmaslik va mensimaslikka (beparvo bo'lish), shuningdek, transport vositalaridan foydalanishda xavf-xatar yaratmaslikka;

- mutasaddilarning ruxsatisiz turli reklama vositalarini TTA hududida osmaslik;
- maishiy tinchlikka rioya qilish;
- pora berish, korrupsiyaga vositachilik qilish, firibgarlik yo'li bilan insonlarga moddiy va ma'naviy zarar yetkazmaslikka;
- narkotik va psixotrop moddalar, alkogol va tamaki mahsulotlari iste'mol qilinishi hamda tarqatilishiga qarshi kurashish, bunda O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq yuqoridagi holatlar haqida tegishli tashkilotlarga o'z vaqtida xabar bermaslik javobgarlikka sabab bo'lishi alohida qayd etiladi;
- ish (o'qish)dan tashqari vaqtda umumiy qabul qilingan odob-axloq normalariga rioya etishlari, g'ayriijtimoiy xatti-harakatlarga yo'l qo'ymaslikka majbur.

27. Odob-axloqqa oid qo'shimcha talablar

a) talaba, klinik ordinator va doktorantlar quyidagilarga majbur:

- nutq madaniyatini doimiy takomillashtirib borishga;
- talabalarning o'z-o'zini boshqarish tizimini faol qo'llab-quvvatlash va mustahkamlash, ijodiy faoliyatni rivojlantirish va jamoaviy madaniyatni o'stirishga;
- pedagog xodim bilan boshqa talaba yoki klinik ordinatorlarning bahosini muhokama qilmaslikka;
- yozma ishlarni himoya qilish va reyting nazoratiga doir tartib-qoidani bajarish vaqtida chetdan yordam olmaslik, o'zgalarga yordam ko'rsatmaslikka;
- boshqa shaxslar tomonidan tayyorlangan topshiriqlar yoki yozma ishlarni o'z nomidan topshirmaslikka;
- mashg'ulotlarni sababsiz o'tkazib yubormaslikka va darslarga sababsiz kechikib kelmaslikka;
- o'quv mashg'ulotlari vaqtida TTA hududida behuda yurmaslikka;
- dars mashg'ulotlari o'tilayotgan vaqtda fakultet dekanlari, magistratura bo'limi boshlig'i yoki ilmiy rahbarning ruxsatisiz TTA hududidan ketib qolmaslikka;
- ko'chirmachilikka yo'l qo'ymaslikka, o'zgalarning ilmiy ishlanmalarini o'zlashtirmaslikka va yolg'on ma'lumotlarga asoslanmaslikka;
- intellektual mulk huquqlari va ilmiy odob-axloq qoidalariga rioya qilishga;
- xodim, talaba, klinik ordinator yoki doktorant bilan nizoli vaziyat yuzaga kelganda o'z hissiyotlarini jilovlashga va mazkur vaziyatni ko'rib chiqish bo'yicha tegishli bo'linma va xodimlarga (murabbiy(tyutor)), dekan, O'zbekiston Yoshlar ittifoqi boshlang'ich tashkiloti, Ma'naviyat va ma'rifat markazi) murojaat qilishga;
- o'quv jarayonida faol, e'tiborli bo'lishga va pedagog xodimning ko'rsatmalariga qat'iy rioya qilishga;
- dars vaqtida gaplashmaslik hamda dars mashg'ulotlariga taaluqli bo'lmagan ishlar bilan shug'ullanmaslikka;
- jixozlarga ehtiyotkorona munosabatda bo'lish, stol va stullarga yozmaslikka;
- qog'oz, saqich va boshqa keraksiz narsalarni auditoriyada qoldirib ketmaslikka;
- mashg'ulotlar davomida ovqatlanmaslik, saqich chaynamaslikka, shuningdek, shaxsiy kompyuter va boshqa kommunikatsiya vositalaridan faqat pedagog xodim ruxsati bilan foydalanishga;
- pedagog xodimga mashg'ulotlar vaqtida savol yoki iltimos bilan qo'l ko'targan holda va ruxsat berilganidan so'ng murojaat qilishga;

- umumiy ovqatlanish joylarida taomlarga buyurtma berish va olishda navbat tartibiga hamda belgilangan qoidalarga rioya qilishga;
- buxgalteriya va boshqa bo'limlardan stipendiya va turli hujjatlarni olishda navbat tartibiga rioya qilishga;
- talabalar turar joyi ichki tartib qoidasiga qat'iy rioya qilishga;
- jamoat havfsizlik manfaatlaridan kelib chiqib, imkon darajasida TTAga jamoat transportida kelishga;

b) xodimlar quyidagilarga majbur:

- o'z xizmat joyidagi tartib intizomga va TTA ichki mehnat tartib qoidalariga rioya qilishga:

- ta'tildan oldin yoki mehnat shartnomasi bekor qilinganda o'z xizmat joyini talabga javob beradigan holatda qoldirishga, o'z zimmasidagi orgtexnika vositalari va boshqa materiallarni, o'ziga topshirilgan, lekin hali yakunlanmagan vazifalarni boshqa shaxsga topshirmaslikka;

- telefon orqali muloqot qilishda muomala madaniyati va axborot taqdim etish qoidasiga rioya qilishga (jumladan, suxbatni eng avval rasmiy tarzda salomlashishdan boshlab, so'ng o'z xizmat muassasasi, lavozimi hamda familiyasi, ismi, sharifini aytib, maqsadga o'tish lozim, taqdim etilayotgan axborot maksimal qisqa, lo'nda va aniq bo'lishi kerak, so'ralayotgan ma'lumot suxbat jarayonida izlanishi tufayli telefon tarmog'ini band qilishga yo'l qo'yilmaydi, zarurat bo'lsa, qayta qo'ng'iroqni amalga oshirish mumkin);

- yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga;

- yoshlar orasida sog'lom turmush tarzini qaror toptirish, ularni ichkilikbozlik va giyohvandlik illatlaridan, boshqa turli halokatli taxdidlar hamda biz uchun yot bo'lgan ekstremistik ta'sirlardan, "ommaviy madaniyat" xurujlaridan ogoh etib borishga;

- ta'lim oluvchilarni ma'naviy axloqiy tarbiyalashda va ma'rifiy ishlarning samarali shakl hamda uslublarini ishlab chiqishga ko'maklashishga;

- o'z xizmat vazifalarini vijdonan bajarishga shubxa tug'diradigan xatti-harakatlarni qilmaslikka, talabalar bilan o'z hamkasblarini kasbiy va shaxsiy kamchiliklarini muxokama qilmaslikka;

- ko'chirmachilikka yo'l qo'ymaslikka, o'zgalarning ilmiy ishlanmalarini o'zlashtirmaslikka va yolg'on ma'lumotlarga asoslanmaslikka;

- intellektual mulk huquqlari va ilmiy odob-axloq qoidalariga rioya qilishga;

- talabalarni asossiz o'quv mashg'ulotlaridan chiqarib yubormaslikka, shuningdek, talabaga TTA talabalar safidan chetlashtirish (kursdan kursga qoldirish) yoki talabalarining majburan o'qishdan voz kechishga undash bilan qo'rqitmaslikka, uning asossiz talabalar safidan chetlashtirishga (kursdan kursga qoldirilishiga) olib kelmaslik;

- akademik guruhda (kursda) talabalar xulqining umumiy madaniy holati haqida fakultet dekanlariga kerak bo'lgan hollarda ta'sir choralari ko'rish lozimligi yuzasidan yozma ma'lumot taqdim etish kabi talablarni bajaradilar.

8-bob. Rag'batlantirish va chora ko'rish tartibi.

28. Xodim va talabalarni rag'batlantirish.

O'quv yili davomida mazkur Odob-axloq qoidalarga to'la rioya qilgan. TTA da yuksak ma'naviy-axloqiy muxitning yanada qaror topishi va mustahkamlanishiga o'z hissasini qo'shgan xodim va talaba rahbariyat, fakultet dekanlari, kafedra mudirlari va boshqa tarkibiy bo'linma rahbarlari tavsiyasiga binoan belgilangan tartibda moddiy va ma'naviy rag'batlantirilishlari mumkin.

29. Qoidalarga rioya qilishning attestatsiya va boshqa jarayonlar uchun ahamiyati.

Xodimlar tomonidan mazkur qoidalarga rioya etilishi attestatsiyalar o'tkazishda, yuqori va boshqa lavozimlarga tayinlash (kareraviy o'sish) uchun kadrlar zahirasini shakllantirishda hisobga olinadi.

30. Qoidalarni buzganlik uchun javobgarlik.

TTA xodim, talaba, klinik ordinator va doktoranti mazkur Odob-axloq qoidalarini buzganida, bunday holatlar Odob-axloq komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi hamda TTA Ichki tartib qoidalarining "Intizomiy ta'sir choralari" bo'limida keltirilgan holatlar bo'yicha choralar ko'riladi.

31. Qoidalar va ichki tartib qoidalarining o'zaro munosabati.

Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlar mazkur Qoidalar qoidalarini buzganida, ularga nisbatan Akademiya Ichki tartib qoidalarining VII bobida (Mehnat va o'qish intizomini buzganlik uchun javobgarlik) qayd etilgan choralar qo'llaniladi.

9-bob. Odob- axloq komissiyasi faoliyatini tashkil etish.

32. Odob- axloq komissiyasi.

Mazkur Qoidalar normalarining xodim, talaba va doktorantlar tomonidan buzilishiga oid masalalar Odob-axloq komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi.

Shuningdek, Odob-axloq komissiyasi TTA rektorining ko'rsatmasi bo'yicha:

- xizmat tekshiruv natijalariga ko'ra;
- o'z tashabbusi bilan;

TTA xodim, talaba va doktorantlaridan, shuningdek, TTA ga aloqa kanallari orqali kelib tushgan axborot vositasida ham ushbu turdagi masalalarni ko'rib chiqadi.

Odob-axloq komissiyasi TTA ning kamida 5 (besh) nafar professor-o'qituvchilaridan iborat tarkibda tuziladi. Odob-axloq komissiyasining maqsadi, vazifalari, funktsiyalari, huquqlari va uning faoliyatini tashkil etish bilan bog'liq boshqa masalalar TTA rektori tomonidan tasdiqlangan Odob-axloq komissiyasi to'g'risidagi nizomda belgilanadi.

33. Odob-axloq komissiyasi xulosasi.

Odob-axloq qoidalarining buzilishi holatlarini odob-axloq komissiyasi tomonidan ko'rib chiqish natijalari bo'yicha intizomiy yoki boshqa tarzdagi qoida buzishlarning

mavjudligi (mavjud emasligi) to'g'risida xulosa chiqariladi. Ayni vaqtda TTA rektoriga ko'rib chiqishi uchun qoidabuzar xodim, talaba, klinik ordinatorlari va doktorantni javobgarlikka tortish to'g'risida taklif kiritiladi. Yo'l qo'yilgan qoida buzilishining hususiyatini hisobga olgan holda Odob-axloq komissiyasi xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantga nisbatan Odob-axloq qoidalarining buzilishiga yo'l qo'ymaslik to'g'risidagi ogohlantirish bilan cheklanishi mumkin.

Odob-axloq qoidalariga rioya etmagan xodim, talaba, klinik ordinatorlari va doktorantni intizomiy javobgarlikka tortish bo'yicha buyruq loyihasi fakultet dekanlari va magistratura bo'limi (talabalarga nisbatan), kadrlar bo'limi (xodimlar va doktorantlarga nisbatan) tomonidan tayyorlanadi.

Xodim, talaba, klinik ordinator va doktorantlar o'zlari yo'l qo'ygan qoida buzilishining ko'rib chiqish jarayoni haqida axborotni olish va o'zini himoya qilish uchun dalillarni taqdim etish, shuningdek, TTA qarorlari yuzasidan belgilangan tartibda shikoyat qilish huquqiga egadirlar.

34. Jamoatchilik nazorati.

Xodim, talaba yoki doktorantning xulq-atvori ustidan jamoatchilik nazoratini ta'minlash maqsadida, mazkur Qoidalarga rioya etmaganlik holatlari Kasaba uyushmasi qo'mitasi, Xotin-qizlar masalalari bo'yicha maslahat kengashlari va O'zbekiston yoshlar ittifoqi boshlang'ich tashkilotida ham muhokama qilinishi va ularning qaroriga binoan xodim, talaba, klinik ordinator yoki doktorantning xulq-atvori to'g'risida u yashab turgan mahalla fuqarolar yig'iniga ma'lumot tariqasida yozma xabar yuborish amaliyoti ham joriy etilishi mumkin.

10-bob. Yakuniy qoida

35. Qoidalarning kuchga kirishi hamda unga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish.

Mazkur qoidalar TTA Kengashi tomonidan tasdiqlanganidan so'ng kuchga kiradi va unga o'zgartirish hamda qo'shimchalar kiritish TTA Kengashi qaroriga binoan amalga oshiriladi.

